

Document informativ de prezentare MiFID II

Stimate Client,

Prin prezentul document de informare va aducem la cunostinta ca, incepand din data de 06 iulie 2018, modul in care Banca Transilvania presteaza servicii de investitii financiare s-a modificat, ca urmare a obligatiei de conformare cu prevederile Legii 126/2018. In cele ce urmeaza, regasiti informatii referitoare la impactul acestor schimbari asupra relatiei de afaceri cu dumneavoastra.

Cadrul legislativ

Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, care asigură transpunerea prevederilor Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului, din 15 mai 2014, privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (*MiFID II*- The Markets in Financial Instruments Directive) a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 521 din 26 iunie 2018 și a intrat în vigoare în data de 06 iulie 2018.

Cadru de aplicare și obiective

Directiva MiFID II are ca scop crearea unui cadru legal prin care se acordă un grad ridicat de protecție investitorilor și prin care sunt stabilite reguli de conduita în afaceri pentru societățile de investiții ce oferă servicii de investiții financiare sau care desfășoară activități de investiții.

Directiva MiFID II se aplică instrumentelor financiare și serviciilor de investiții financiare furnizate investitorilor de către firmele de investiții: instituții de credit, societăți de servicii de investiții financiare, societăți de administrare a investițiilor, etc.

Din perspectiva MiFID II, Banca trebuie să aibă în vedere următoarele obiective în relația cu clienții: clasificarea clienților și evaluarea clienților în funcție de serviciile furnizate. Astfel, conform MiFID II, clienții se clasifică în trei categorii: **Clienți retail**, **Clienți profesionali**, **Contrapărți eligibile**.

Banca are în raport cu clienții săi următoarele obligații:

- de a încadra Clientul într-una din categoriile de mai sus la începutul relației de afaceri cu acesta sau, ulterior, la momentul când clientul optează pentru un serviciu sau produs aflat sub incidența MiFID II.
- de a evalua profilul Clientului în baza unor chestionare de profilare în funcție de care își va adapta oferta de produse și servicii pe care le va oferi respectivului Client.

Conform MiFID II, Banca poate desfășura relația de afaceri cu clienții săi astfel:

- **oferire de informații financiare pentru investiții cu consultanță:** Banca va solicita informații Clientului în cadrul unui *test de profilare* astfel încât să fie în măsură să evalueze serviciile de investiții sau instrumentele financiare recomandate. Deasemenea, Banca va putea să ceară informații suplimentare specifice unui anumit produs de investiții recomandat în cadrul unui *test de adecvare*.

- **oferire de informatii financiare pentru investitii fara consultanta:** Banca va solicita informatii Clientului in cadrul unui *test de profilare* astfel incat sa fie in masura sa evalueze daca serviciile de investitii sau instrumentele financiare avute in vedere sunt potrivite profilului de risc al acestuia.
- **preluare/transmitere/executare de ordine:** Banca nu va solicita informatii Clientului si nu va efectua nici un test daca serviciile se refera la instrumente financiare non-complexe (ex: actiuni admise la tranzactionare pe o piata reglementata, instrumente ale pietei monetare, obligatiuni, titluri de participare la fonduri de investitii etc), iar serviciile sunt furnizate la initiativa acestuia.

Clasificarea si incadrarea clientilor.

1. Clientii retail beneficiază de cel mai înalt grad de protecție prin cerințele de informare, evaluare, transparență și comunicare. Banca trebuie sa furnizeze toate informatiile necesare astfel incat sa ajute clientii sa inteleaga riscurile ce decurg din serviciile si investitiile propuse. Se încadrează in categoria retail, de regulă, persoanele fizice precum și persoanele juridice care nu îndeplinesc criteriile pentru clasificarea in categoria clienți profesionali.

2. Clienți profesionali sunt clienții care au experiența, cunoștințele și capacitatea de a lua decizia investițională și de a evalua riscurile pe care aceasta le implică. Clienții profesionali beneficiază de un grad mai redus de protecție decât clienții retail.

Clienții profesionali pot primi mai puține informații privind costurile și comisioanele. Banca nu are obligația să informeze asupra dificultăților importante în realizarea promptă și corespunzătoare a ordinelor si sa furnizeze cu aceeași periodicitate raportările periodice ca și în cazul clienților retail. De asemenea, în cadrul realizării celei mai bune execuții, Banca nu are obligația de a lua în considerare costurile totale ale tranzacției, ca cel mai important factor. In cadrul testelor de profilare și adecvare Banca poate porni de la premisa că un client profesional deține suficiente cunoștințe și experiență pentru a înțelege riscurile aferente și are capacitatea financiară de a suporta orice riscuri asociate potrivit obiectivelor investiționale. În cadrul schemelor de compensare pentru clienții profesionali, este posibil ca aceștia să beneficieze de mai puține drepturi conform reglementărilor aplicabile.

Intră în aceasta categorie entitățile care sunt autorizate sau reglementate să opereze pe piețele financiare (instituții de credit, societăți de servicii de investiții financiare, societăți de asigurări, organisme de plasament colectiv și societățile de administrare ale acestora etc.) și care nu sunt clasificate drept contrapărți eligibile precum și societăți comerciale care îndeplinesc două din următoarele cerințe: bilanț contabil total: 20.000.000 euro, cifra de afaceri netă: 40.000.000 euro, fonduri proprii: 2.000.000 euro.

3. Contrapărți eligibile sunt entitățile autorizate sau reglementate să opereze pe piețele financiare (instituții de credit, societăți de servicii de investiții financiare, societăți de asigurări, organisme de plasament colectiv și societățile de administrare ale acestora etc). Acești clienți beneficiază de cel mai redus grad de protecție MIFID.

Ca regula, dacă la inițierea relațiilor contractuale, în baza informațiilor disponibile, clientul nu va fi încadrat într-una din categoriile „Clienți Profesionali” sau „Contrapărți eligibile”, el va fi considerat încadrat în categoria clienților retail, beneficiind astfel de toate avantajele care decurg din această clasificare.

La cererea lui expresă, un client poate fi încadrat în categoria clienților profesionali, dacă va dori să aibă acces la anumite instrumente financiare nedisponibile clienților de retail, dar va beneficia de măsuri de protecție mai reduse.

Pentru a deveni client profesional, clientul trebuie să îndeplinească cumulativ 2 din următoarele 3 condiții:

Persoană fizică:

1. În intervalul unui an calendaristic, clientul să fi efectuat în medie cel puțin 10 tranzacții/trimestru cu instrumente financiare;
2. Dimensiunea portofoliului investițional al clientului să fie de minimum 500,000 euro sau echivalent (incluzând depozite bancare și instrumente financiare);
3. Clientul să fi lucrat cel puțin un an într-o funcție care necesită cunoștințe legate de tranzacții cu instrumente și servicii de investiții financiare.

Persoană juridică

1. Bilanț contabil total: 20.000.000 euro;
2. Cifră de afaceri netă: 40.000.000 euro;
3. Fonduri proprii: 2.000.000 euro.

În cazul în care clientul este persoana juridică nu poate derula tranzacții fără să dețină un Cod LEI (cod unic de identificare al persoanelor juridice). Codul LEI reprezintă un identificator unic de 20 de caractere, obligatoriu pentru o persoană juridică ce efectuează o tranzacție financiară. Persoanele juridice române și străine pot verifica următoarele pagini de Internet pentru informații suplimentare: <https://www.leiroc.org/lei/how.htm> ; <https://www.globallei.com/>

Servicii de investiții financiare oferite clienților de către Banca Transilvania

Banca Transilvania poate presta următoarele servicii:

1. Servicii principale (servicii și activități de investiții):

- a) preluarea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- b) executarea ordinelor în contul clienților;
- c) tranzacționarea instrumentelor financiare pe cont propriu;
- d) administrarea portofoliilor clienților;
- e) consultanța pentru investiții;
- f) subscrierea de instrumente financiare și/sau plasamentul de instrumente financiare în baza unui angajament ferm;
- g) plasamentul de instrumente financiare fără un angajament ferm;

2. Servicii auxiliare:

- a) păstrarea în siguranță și administrarea instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și servicii în legătură cu acestea, cum ar fi administrarea fondurilor sau garanțiilor;
- b) acordarea de credite sau împrumuturi unui investitor, pentru a-i permite acestuia efectuarea unei tranzacții cu unul sau mai multe instrumente financiare, în cazul în care societatea de servicii de investiții financiare este implicată în tranzacție;
- c) consultanța acordată entității cu privire la structura de capital, strategia industrială și aspecte conexe acesteia, precum și consultanța și servicii privind fuziunile și achizițiile unor entități;
- d) servicii de schimb valutar în legătură cu activitățile de servicii de investiții prestate;

- e) consultanta cu privire la instrumentele financiare, prin aceasta activitate intelegandu-se cercetare pentru investitii si analiza financiara sau orice forma de recomandare generala referitoare la tranzactiile cu instrumente financiare;
- f) servicii in legatura cu subscrierea de instrumente financiare in baza unui angajament ferm;
- g) serviciile si activitatile de investitii, precum si serviciile conexe de tipul celor prevazute la pct. 1 si pct. 2 lit. a) - f), legate de activul suport al urmatoarelor instrumente derivate, in cazul in care acestea sunt in legatura cu prevederile privind serviciile principale si conexe:
- g.1) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi decontate in fonduri banesti la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere);
- g.2) optiuni, contracte futures, swap-uri si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri si care pot fi decontate fizic, cu conditia sa fie tranzactionate pe o piata reglementata si/ sau in cadrul unui sistem alternativ de tranzactionare;
- g.3) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward si orice alte contracte derivate in legatura cu marfuri, care pot fi decontate fizic, neincluse in categoria celor de la punctul g.2 si neavand scopuri comerciale, care au caracteristicile altor instrumente financiare derivate, tinand seama, printre altele, daca sunt compensate si decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau sunt subiect al apelurilor in marja in mod regulat;
- g.4) optiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobanzii si orice alte contracte derivate in legatura cu variabile climatice, navlu, aprobari pentru emisii de substante sau rate ale inflatiei sau alti indicatori economici oficiali, care trebuie decontate in fonduri banesti sau pot fi astfel decontate la cererea uneia dintre parti (altfel decat in caz de neplata sau de alt incident care conduce la reziliere), precum si orice alte contracte derivate in legatura cu active, drepturi, obligatii, indici si indicatori financiari, neincluse anterior in prezenta definitie, care prezinta caracteristicile altor instrumente financiare derivate.

Conditii necesare pentru tranzactionarea produselor de investitii financiare

Pentru derularea adecvata a tranzactiilor cu astfel de produse de investitii financiare, sunt necesare urmatoarele conditii minime:

1. Completarea și semnarea contractelor specifice de investiții financiare și ale anexelor acestora, inclusiv furnizarea completă a datelor și informațiilor solicitate prin cererea de deschidere cont.
2. Completarea chestionarelor (profilare/adecvare) prezentate la initierea relatiei/achizitionarea unui produs de investitii ce intra sub incidenta MiFID II;
3. Clientul trebuie sa faca dovada detinerii in contul sau a sumelor de bani/instrumentelor financiare necesare in vederea efectuarii tranzactiilor (inclusive comisionul si/sau orice alte taxe datorate).
4. Plasarea ordinului de cumpărare/vânzare prin modalitățile specifice agreeate la deschiderea contului in conformitate cu prevederile legale, conform instructiunilor (generale sau specifice) oferite de catre client.

Locurile de tranzactionare a instrumentelor financiare

Banca Transilvania executa ordinele de tranzactionare a produselor de trezorerie (piata valutara, monetara, produse structurate, produse financiare cu venit fix) la sediile Bancii in cadrul

programului de lucru aferent produselor tranzactionate.

Banca Transilvania pastreaza in custodie sau in conturile specifice deschise instrumentele financiare tranzactionate atat pe pietele reglementate, cat si in cadrul sistemelor alternative de tranzactionare.

Modalitati de comunicare si rapoarte catre client

Toate comunicările de documente sau informații dintre Banca și Client vor fi făcute în limba română.

Comunicarea pentru agrearea termenilor și condițiilor fiecărui serviciu sau fiecărei tranzacții, transmiterea ordinelor și primirea de confirmări, precum și orice alte tipuri de comunicări între părți se poate realiza prin corespondența scrisă, prin mijloacele de comunicare la distanță precum telefon, email sau fax, precum și prin alte mijloace în conformitate cu prevederile contractelor specifice de prestare de activități și servicii. Banca poate solicita ca ordinele de tranzacționare/instrucțiunile să fie emise și transmise într-o anumită formă. Toate notificările și comunicările între părți vor fi făcute la adresa de corespondență indicată și la numerele de telefon/ fax, email comunicate între părți.

Banca are obligația de a furniza clienților cel puțin următoarele rapoarte privind serviciile de investiții financiare efectuate:

Confirmarea executării ordinului - această raportare se transmite imediat după încheierea tranzacției, de îndată ce este posibil și cel mai târziu în prima zi lucrătoare ce urmează executării ordinului. Confirmarea este considerată aprobată de către client și nicio corectivă ulterioară nu va putea fi admisă dacă eventualele erori aparute nu sunt notificate băncii de către Client în termen de maxim 3 (trei) zile lucrătoare de la data trimiterii formularului de confirmare a executării ordinului.

Raport trimestrial de portofoliu (raport privind activele clientului) - situația portofoliului se transmite cel puțin o dată pe trimestru și cuprinde detalii privind fiecare instrument financiar deținut, cantitate, pret de achiziție, prețul mediu ponderat pentru fiecare instrument financiar, prețul de referință corespunzător zilei de raportare pe piața unde se tranzacționează fiecare instrument financiar, diferențe favorabile/nefavorabile dintre prețul mediu ponderat de achiziție și prețul de închidere.

În scopul prezentării unei situații cât mai complete, clientul consimte ca în respectivul raport de portofoliu să se regasească și produse bancare de economisire (conturi curente, conturi de economii, depozite bancare) ce nu intra sub incidența regulamentului MiFID II.

Raportul de portofoliu, extrasele de cont sau orice alte comunicări transmise Clientului se consideră a fi corecte și acceptate de Client dacă în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la comunicarea acestora de către banca, Clientul nu a transmis nici o înștiințare scrisă prin care să semnaleze apariția anumitor nereguli.

Banca va pune la dispoziția Clientului orice alt formular sau document care rezultă din prevederile legale fiscale sau de altă natură aplicabile precum și cu frecvența prevăzută de acestea.

Principii pentru administrarea conflictelor de interes

În conformitate cu prevederile MiFID II, Banca a stabilit o politică pentru identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interes.

Politică privind conflictul de interes are în vedere identificarea circumstanțelor care constituie

conflict de interese sau ar putea conduce la un conflict de interese inducând un risc material sau daune intereselor unuia sau mai multor clienti, precum și specificarea procedurilor ce trebuie urmate și măsurilor ce trebuie adoptate în vederea administrării acestor conflicte.

Banca a dezvoltat proceduri interne de prevenire a posibilelor surse de conflicte de interese, între fiecare dintre societăți și clienții proprii, între angajații proprii și clienți, respectiv între clienții fiecărei societăți, precum și proceduri de administrare a conflictelor, astfel încât interesele clienților să nu fie afectate.

Personalul angajat în desfășurarea operațiunilor de servicii de investiții financiare este obligat ca, în desfășurarea activității sale, să respecte cu strictete principiile referitoare la: corectitudine, bună credință și confidențialitatea informațiilor, diligența, cunoașterea clientului, informarea corespunzătoare a acestuia, gestionarea conflictelor de interese și respectarea reglementărilor în vigoare.

Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interese va fi pusă la dispoziția clientului în orice moment la cererea acestuia pe un suport durabil sau prin intermediul paginii de internet. În situația în care dispozițiile organizatorice sau administrative adoptate de Banca Transilvania pentru a preveni anumite conflicte de interese ce pot afecta negativ interesele clientului nu sunt suficiente pentru a garanta, cu o certitudine rezonabilă, ca riscul de a afecta interesele clienților va fi evitat, Banca informează în mod clar clienții, ca ultima măsură, înainte de a acționa în numele lor. Această informare va include informații în legătură cu natura generală și/sau sursele conflictelor de interese și cu măsurile luate în scopul diminuării riscurilor respective.

Instrumente financiare și riscurile asociate acestora

Actiuni

Actiunile sunt instrumente financiare emise de societăți comerciale, reprezentând fracțiuni din capitalul social al societății, conferind detinatorului un drept de proprietate asupra emitentului și implicit dreptul la dividende și la vot în cadrul Adunării Generale a Acționarilor, proporțional cu cota de participare la capitalul social subscris și varsat al societății.

Actiunile sunt emise în formă dematerializată, fiind înregistrate sub formă de înregistrări în cont de către depozitarul acestora. De obicei, actiunile au, pe termen lung, randamente mai mari decât obligațiunile dar, spre deosebire de obligațiuni, în cazul actiunilor, profitul, dividendele nu sunt cunoscute (și nu sunt garantate) și se asuma și riscul de pret de piață al actiunilor, care se poate materializa într-un câștig sau pierdere de capital (în limba engleză, „capital gain/loss”). Investiția în actiuni necesită cunoașterea pieței și o monitorizare continuă a factorilor care pot influența prețul actiunilor.

Riscurile asociate investiției în actiuni

Aceste riscuri pot fi atribuite multor factori, care sunt atât interni emitentului (cum ar fi poziția sa financiară, tehnică și comercială, politica referitoare la investiții, perspectivele sale și cele ale sectorului sau economic, etc.), cât și externi emitentului, întrucât piața actiunilor este afectată de evenimente politice, precum și de situația economică și monetară (atât la nivel național cât și internațional).

Va prezentăm mai jos o serie de riscuri asociate investițiilor în actiuni:

Riscul de pret de piata - intervenit ca urmare a schimbarii preturilor acestora din cauza unor factori legati de miscarile pietei si de situatia emitentilor lor.

Riscul de emitent - variaza de la societate la societate si este generat de performantele anterioare ale emitentului; reprezinta posibilitatea ca un eveniment major sa afecteze activitatea unei societati comerciale, de natura sa duca la declinul sau chiar falimentul acesteia.

Riscul sectorial - este dat de investitia in societati care apartin aceleiasi ramuri economice, sau dependente de o singura ramura. In situatia unei instabilitati economice aferente sectorului respectiv, toate aceste societati vor fi afectate intr- un mod negativ.

Riscul de credit – nu exista garantii ca investitorii isi vor recupera banii. In caz de faliment, actiunile pot scadea in valoare sau pot deveni complet lipsite de valoare.

Riscul de lichiditate - lichiditatea unui instrument este afectata direct de oferta si cererea pentru instrumentul respectiv.

Riscul valutar - fluctuatiile cursurilor valutare pot avea un efect favorabil sau nefavorabil asupra castigului sau pierderii de pe urma tranzactiei efectuate intr-o alta moneda decat moneda la care va raportati castigul sau pierderea.

Instrumente ale pietei monetare

Instrumentele pietei monetare, inclusiv titlurile de stat cu scadenta mai mica de un an si certificatele de depozit - intra in categoria instrumentelor de credit pe termen scurt, cu mai putin de un an pana la scadenta, emise de obicei cu discount. Aceste instrumente sunt supuse riscului volatilitatii pretului datorita unor factori cum ar fi rata dobanzii, perceptia pietei cu privire la solvabilitatea emitentului si gradul de lichiditate al pietei.

Obligatiuni

Obligatiunile sunt instrumente financiare emise de organisme publice (stat, organism public al administratiei centrale sau locale) sau private (societati comerciale), cu scopul de a-si finanta activitatile sau alte obiective, reprezentand fractiuni dintr-un imprumut contractat de catre emitent, conferind detinatorului dreptul la incasarea unei dobanzi si emitentului obligatia rascumpararii la scadenta, in conditiile specifice de emisiune a obligatiunilor.

Specificatiile importante ale obligatiunilor, cum ar fi valoarea nominala, rata cuponului si scadenta, sunt stabilite la momentul emiterii.

Rambursarea se poate face in plati multiple sau in totalitate, la scadenta.

Rata cuponului este calculata ca procent din valoarea nominala a obligatiunii si poate fi fixa sau fluctuanta (raportata la o rata de referinta). Obligatiunile sunt de mai multe tipuri: dematerializate sau la purtator, convertibile in actiuni, asigurate sau nu, cu diferite perioade de maturitate, cu dobanda fixa sau variabila, cu discount etc.

Randamentul obligatiunilor corporative este de obicei mai mare decat cel oferit de obligatiunile de stat pentru a compensa riscul de credit mai mare.

Obligatiunile se adreseaza investitorilor cu aversiune la risc sau celor care vor sa reduca gradul de risc al investitiilor. Dezavantajul principal il reprezinta lichiditate limitata si potentialul redus de diversificare.

Obligatiunile pot fi:

- Obligatiuni guvernamentale (titluri de stat) – reprezinta o atestare a unei datorii publice sub forma de bonuri, certificate de trezorerie, obligatiuni sau alte instrumente financiare care pot fi emise in moneda locala sau in valuta; aceste obligatiuni pot avea diferite maturitati.
- Obligatiuni corporative – aceste obligatiuni sunt emise de societati.
- Eurobonduri – obligatiuni emise si tranzactionate in alte tari decat cea in a carei valuta este denominata obligatiunea. Aceste obligatiuni pot fi emise de catre societati, institutii publice, state suverane, organizatii internationale.

Riscurile asociate investitiei in obligatiuni

Riscurile aferente se refera la incapacitatea emitentului de a plati dobanzile la termenele fixate initial, la variatia pretului lor in functie de rata dobanzilor etc.

Va prezentam mai jos o serie de riscuri asociate investitiilor in obligatiuni, aceasta enumerare neavand un caracter exhaustiv:

Riscul de rata a dobanzii - se manifesta prin inregistrarea unor pierderi de catre detinatorul de obligatiuni ca urmare a ratei dobanzii de pe piata. Astfel, in cazul in care rata dobanzii creste/scade, valoarea obligatiunilor cu cupon fix si implicit pretul, scad/cresc;

Riscul de rascumparare inainte de scadenta – investitorii pot suporta pierderi in cazul in care obligatiunea este vanduta inainte de scadenta. Rascumpararea anticipata reduce durata imprumutului, fapt ce poate genera si reducerea venitului sau a randamentului asteptat al respectivei obligatiuni;

Riscul de credit - se manifesta intr-o prima forma prin risc de faliment al emitentului, care apare prin posibilitatea ca emitentul sa nu-si poata indeplini obligatiile implicate in obligatiune;

Riscul inflatiei - reprezinta posibilitatea ca valoarea viitoare a investitiei sau a venitului atasat sa fie erodata de efectul inflatiei;

Riscul de lichiditate – cu cat volumul emisiunii este mai mare, cu atat riscul este mai mic.

Titluri de participare la organismele de plasament colectiv in valori mobiliare

Organismele de plasament colectiv in valori mobiliare sunt fondurile deschise de investitii si societatile de investitii, care au ca unic scop efectuarea de investitii colective, plasand resursele banesti intr-un portofoliu de instrumente financiare si operand pe principiul diversificarii riscului si administrarii prudentiale.

Va prezentam mai jos cateva tipuri de organisme de plasament colectiv:

Fonduri monetare – investesc in principal in instrumente financiare pe termen scurt, cu scadenta mai mica de 1 an, cum ar fi: depozite bancare, titluri de stat, certificate de depozit. Investitia in

aceste fonduri e considerata a fi cu risc extrem de mic.

Fonduri care investesc in instrumente cu venit fix – aceste fonduri ofera investitorilor posibilitatea unei investitii indirecte in obligatiuni. Fondurile de instrumente cu venit fix se caracterizeaza prin riscuri reduse si sunt adresate investitorilor cu toleranta redusa la risc.

Fonduri mixte (fonduri diversificate – fonduri care investesc atat in in instrumente cu venit fix(titluri de stat, obligatiuni, depozite) cat si in actiuni. Strategia acestor fonduri este echilibrata, mentinand un nivel de risc mediu. Fondul diversificat se adreseaza investitorilor care isi doresc performante peste dobanzile bancare, dar fara a depasi un anumit nivel de risc.

Fonduri de actiuni – toate activele sau cea mai mare parte (>80%) a unui astfel de fond sunt investite in actiuni. Aceste fonduri se adreseaza clientilor care doresc sa beneficieze de cresterile inregistrate de actiuni in conditii de suma si riscuri mai mici decat o investitie directa in actiuni. Nivelul de risc aferent investitiei intr-un fond de actiuni este ridicat sau foarte ridicat.

Fondurile de investiții au asociate nu numai avantajele ce le sunt specifice, dar și riscul nerealizării obiectivelor, inclusiv riscul unor pierderi pentru investitori, veniturile obținute din investiție fiind, de regulă, proporționale cu riscul.

Principalele categorii de riscuri la care sunt expuse investițiile dintr-un fond sunt:

- a) **Riscul de piață (sistemic)** - reprezintă riscul de a înregistra pierderi (incertitudinea veniturilor viitoare) ca urmare a modificărilor adverse ale prețurilor de piață sau ale parametrilor de piață (factorii de piață standard sunt: cursul de schimb, rata de dobândă etc.). Riscul de piață caracterizează întreaga piață și nu poate fi redus prin diversificare. Riscul sistemic este generat de modificări ale factorilor macroeconomici, politici, legali sau orice alte evenimente care afectează piața în ansamblul ei.
- b) **Riscul de piață (nesistemic)** - reprezintă riscul modificării prețului unor anumite instrumente financiare datorită evoluției unor factori specifici acestora.
- c) **Riscul de rată a dobânzii** - reprezintă riscul de diminuare a valorii de piață a pozițiilor sensitive la rata dobânzii, ca urmare a variației ratelor dobânzii.
- d) **Riscul de credit** - reprezintă riscul de pierdere ca urmare a modificării adverse a bonității contrapartidei sau emitentului respectivului instrument financiar. Riscul de credit apare în legătură cu orice fel de creanță și constă în riscul ca debitorii să nu fie capabili să-și îndeplinească obligațiile (la timp sau în totalitatea lor), din cauza lipsei de solvabilitate, a falimentului sau a altor cauze de aceeași natură.
- e) **Riscul de contrapartidă** - se referă la consecințele negative asociate cu neplata unei obligații, inclusiv depozite bancare, instrumente financiare derivate, falimentul sau deteriorarea ratingului de credit al unei contrapartide, inclusiv băncile. Riscul de contrapartidă include toate tranzacțiile și produsele care dau naștere unor expuneri.
- f) **Riscul de concentrare** - reprezintă riscul de a suferi pierderi din (i) distribuția neomogenă a expunerilor față de emitenții de instrumente financiare, (ii) din efecte de contagiune între debitori sau (iii) din concentrare sectorială (pe industrii, pe regiuni geografice etc.). În situația unui portofoliu diversificat, acest risc nu prezintă importanță.
- g) **Riscul de lichiditate** - reprezintă riscul de a nu putea vinde într-un interval scurt de timp un instrument financiar/poziție deținută fără a afecta semnificativ prețul acestuia (nu există cerere pentru acel instrument financiar decât în condițiile acordării unor discounturi semnificative de preț).
- h) **Riscul legislativ** - reprezintă posibilitatea ca o schimbare bruscă a legislației să afecteze randamentul și condițiile de funcționare ale fondului.

- i) **Riscul operațional** - reprezintă riscul de a se înregistra pierderi ca rezultat al unor procese interne inadecvate, erori umane sau de sistem la nivelul societății de administrare (SAI sau AFIA) sau ca rezultat al unor evenimente externe.

Forward, Swap

Contractul forward reprezintă un contract încheiat între doi agenți, prin care vânzătorul se obligă să livreze la o anumită dată viitoare un anumit activ suport, iar cumpărătorul se obligă să efectueze plata la momentul livrării activului suport, pe baza unui preț predeterminat la momentul încheierii respectivului contract. Elementele contractului precum obiectul (activul suport), cantitatea, prețul, scadența și locul de livrare, sunt supuse negocierii și sunt determinate la momentul încheierii contractului.

O tranzacție swap este un acord OTC (Over-the-counter, netranzactionat pe o piață reglementată/sistem alternativ de tranzactionare) între două părți prin care prima parte promite să facă o plată în contul celei de-a doua părți și cea de-a doua parte face o plată simultană în contul primei părți. Plățile pentru ambele părți implicate sunt calculate conform unor formule și sunt efectuate conform unei scheme convenite cuprinzând o esalonare la diferite date în viitor.

Produse structurate

Produsele structurate sunt o combinație de diferite instrumente financiare, de cele mai multe ori o combinație între un instrument cu venit fix (de ex. o obligațiune) sau un depozit la termen și o opțiune cu activ suport pe instrumente financiare (de ex. perechi valutare, acțiuni sau indici pe acțiuni, obligațiuni, marfuri, etc.). La maturitate, capitalul investit este protejat/neprotejat aspect menționat în prezentarea (descrierea) produsului structurat.

Principalele riscuri asociate investiției în aceste produse sunt:

Riscul aferent activului(elor) suport și strategiei de investiții: în funcție de activul(ele) suport și de strategia de investiții (bearish, bullish, bear/bull sau neutra) aferenta produsului structurat, o creștere sau scădere a valorii activului(elor) suport poate avea un impact pozitiv sau negativ asupra prețului de piață al produsului structurat.

Riscul de rată de dobândă: modificările intervenite în ratele de dobândă pot avea un impact asupra prețului de piață al produsului structurat.

Riscul de credit și riscul de lichiditate aferente emitentului: insolvența emitentului poate determina o pierdere parțială sau totală a capitalului investit.

Riscul de lichiditate al pieței: în cazul produselor structurate care nu sunt listate pe o bursă, există riscul ca piața să fie puțin lichidă. Investitorii care doresc să vândă produsele structurate înainte de maturitate, vor fi obligați să le vândă la prețul pieței.

Acest preț de piață poate fi cunoscut cu exactitate doar la momentul vânzării produsului structurat. Prețul publicat al produsului structurat este un preț indicativ. Orice tranzacție poate genera un câștig sau o pierdere de capital față de valoarea nominală a produsului structurat.

Tarife și costuri asociate.

Banca va percepe de la Client, pentru fiecare tranzacție, comisioanele, tarifele și spezele datorate

de Client, în conformitate cu listele de comisioane și tarife utilizate, aplicabile fiecărei tranzacții, pentru piața, instrumentul financiar sau activul în cauză, așa după cum acestea sunt menționate în documentația contractuală încheiată între Banca și Client sau, după cum acestea sunt afișate la sediile Bancii și/sau publicate pe pagina de internet a Bancii.

Modificarea acestora se realizează prin încheierea unui act adițional la contractul încheiat între Client și Banca sau în condițiile menționate în contractele încheiate între Client și Banca.

Banca informează Clientul, prin modalitatea convenită prin contractele specifice încheiate de părți, asupra posibilității apariției altor costuri și taxe pentru Client, inclusiv cele asociate tranzacțiilor în legătură cu instrumentul financiar sau cu serviciul de investiții, care nu se plătesc prin intermediul Bancii și nu sunt impuse de către Banca.

Banca deduce sau reține orice taxe/impozite, din orice sumă plătită, dacă are această obligație potrivit prevederilor legale aplicabile.

Prezentul "Document informativ de prezentare MiFID II" elaborat de Banca Transilvania este prezentat cu scop informativ, pentru a aduce la cunoștința Clientului informații fundamentate atunci când utilizează serviciile furnizate de aceasta și nu are caracter contractual. Banca Transilvania nu își asumă nicio răspundere pentru operațiunile efectuate în afara cadrului descris în acest document informativ.

Periodic, Banca va putea actualiza acest Document de Prezentare, iar varianta actualizată va putea fi accesată de client pe pagina de internet a bancii la adresa: www.btrl.ro.

Informații generale despre Banca Transilvania.

Banca Transilvania S.A. persoană juridică română administrată în sistem dualist, având sediul social în Cluj-Napoca, Str. George Barițiu Nr. 8, cod poștal 400027, Județul Cluj, România Tel: 0801 01 0128 (BT) - apelabil din rețeaua Romtelecom, 0264 30 8028 (BT) - apelabil din orice rețea, inclusiv internațional, *8028 (BT) - apelabil din rețelele Vodafone și Orange, adresa de e-mail: contact@bancatransilvania.ro, este înscrisă la Oficiul Registrului Comerțului Cluj sub numărul J12/4155/1993, deține codul unic de înregistrare nr. RO5022670 și funcționează în baza Autorizației seria B nr. 000010 emisă de BNR la data de 1 iulie 1994. Banca Transilvania este membră a Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar.

Autoritățile de supraveghere sunt:

- Banca Națională a României, cu sediul central în București, Strada Lipscani nr. 25, sector 3, cod poștal 030031, tel. 021/313.04.10; 021315.27.50, www.bnro.ro.
- Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu sediul central în București, Splaiul Independenței, nr 15, sector 5, cod poștal 050092, telefon 0800 825 627, 0040 21 668 12 08, office@asfromania.ro.

Orice detalii suplimentare se pot solicita la adresa de contact: MIFIDII@btrl.ro.